

meddelelse om ophør af ulovlig virksomhed, jfr. forudsætningsvis forslagen til § 68 a (nr. 8).

En konsekvens af denne ændring er, at det ikke udtrykkeligt af miljøbeskyttelsesloven vil fremgå, hvilken myndighed der kan give meddelelse om standsning. Da den vil indebære en konstatering af, at adressaten har været forpligtet til at søge godkendelse, er det mest hensigtsmæssigt, at beføjelsen fortsat udøves af godkendelsesmyndigheden, som vil have de bedste forudsætninger for at afgøre retlige tvivlsspørgsmål. I de tilfælde, hvor eksempelvis amtsrådet er godkendelsesmyndighed, må kommunalbestyrelsen derfor som tilsynsmyndighed øjeblikkeligt underrette amtsrådet, hvis den konstaterer, at en virksomhed må antages at være etableret m.v. uden den lovbefalede godkendelse. Der henvises i øvrigt til forslaget under nr. 4 (§ 50 a) med tilhørende bemærkninger.

Selv om reglerne om standsning af ulovlige aktiviteter for fremtiden vil være ulovfæstet, bør en klage have opsættende virkning i tilfælde, hvor der er rimelig tvivl om godkendelsesspørgsmålet. I andre tilfælde kan det positivt bestemmes, at en klage ikke skal have opsættende virkning, jfr. principperne i § 72, stk. 1 og 2.

Til nr. 2

Ændringsforslaget er baseret på overvejelserne i retshåndhævelsesudvalget om adgangen til at foretage administrative selvhjælpshandlinger.

I forbindelse med udarbejdelsen af ændringsforslaget har det været overvejet, om adgangen til foretagelse af selvhjælpshandlinger efter miljøbeskyttelseslovens § 49, stk. 2, som foreslået af udvalget, udtrykkeligt skulle begrænses til situationer, hvor det ulovlige forhold frembyder fare, således at gennemtvungelse af påbud eller forbud uden for disse tilfælde kun kan ske på grundlag af forudgående dom.

En sådan udtrykkelig begrænsning er imidlertid ikke fundet hensigtsmæssig. Dels er de krav, som stilles i miljøbeskyttelsesloven og de i medfør af denne fastsatte regler som betingelse for meddelelse af påbud eller forbud, typisk af en sådan karakter, at »farekriteriet« i de fleste tilfælde antageligt vil være opfyldt. Dels kan der omvendt forekomme tilfælde – f.eks. ved påbud om etablering af tilslutning til spildevandsanlæg – hvor farekriteriet næppe i alle situationer vil kunne betragtes som tilstrækkeligt relevant, og hvor det på den anden side heller ikke vil være rimeligt at begrænse myndighedernes adgang til at foretage selvhjælpshand-

linger til de tilfælde, hvor der foreligger forudgående dom.

Derimod følges med ændringsforslaget udvalgets forslag om at skabe udtrykkelig hjemmel for selvhjælpshandlinger uden forudgående påbud i situationer, hvor der er tale om *betydelig* fare. Ifølge forslaget til nyt stk. 3 i § 49 skal kommunalbestyrelsen således kunne foretage de nødvendige forholdsregler uden forudgående påbud i tilfælde af overhængende alvorlig fare for sundheden samt i tilfælde, hvor øjeblikkelig indgriben er påkrævet for at afværge væsentlig forurening eller forureningsudbredelse.

I de pågældende tilfælde ville kommunalbestyrelsen formentlig allerede efter almindelige retsgrundsætninger være beføjet til at gribe ind, jfr. således landsrettens dom i U.f.R. 1977, s. 183 (vedrørende et uheld med en olietank), der er omtalt i retshåndhævelsesudvalgets betænkning s. 108. Imidlertid findes det rimeligt at efterkomme udvalgets henstilling om at lovfæste en udtrykkelig adgang for myndighederne til at foretage de nødvendige indgreb i disse situationer.

Det foreslåede kriterium for indgreb efter bestemmelsen i stk. 3, svarer til det kriterium, som er anvendt i den gældende regel i § 65, stk. 1, 2. pkt., om adgangen til at fravige skriftlighedskravet ved meddelelse af beslutning efter loven. Ifølge den nævnte bestemmelse i § 65, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen således i de her omhandlede situationer i første omgang »nøjes« med at meddele et mundtligt påbud. Med den foreslåede nye regel i § 49, stk. 3, vil kommunalbestyrelsen nu i disse situationer tillige kunne vælge at skride direkte til udførelsen af de påkrævede afværgeforanstaltninger, hvilket f.eks. vil kunne være af betydning, hvis det ikke er muligt at få kontakt med den, der er ansvarlig for det pågældende anlæg. Det følger af princippet i § 65, stk. 1, in fine, at der snarest muligt skal gives skriftlig underretning om kommunalbestyrelsens beslutning.

Ifølge forslaget til nyt stk. 4 vil beføjelsen til at foretage selvhjælpshandlinger efter såvel stk. 2 som 3 tillige tilkomme amtsrådet/hovedstadsrådet, i de situationer, hvor indgrebskompetencen efter loven (også) tilkommer denne myndighed. Dette vil navnlig være aktuelt med hensyn til forurening af vandområder, hvor amtsrådet/hovedstadsrådet som altovervejende hovedregel har indgrebsbeføjelsen efter lovens § 25. I disse situationer vil således efter forslaget såvel kommunalbestyrelsen som amtsråd/hovedstadsråd kunne gennemføre den nødvendige selvhjælpshandling med henblik på afværgelse af den pågældende vandforurening.